Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 113. — **Lwów, Sroda dnia 16. Maja 1923.** — **Rok XLI.**

PRENU[MERATA]
Miesięczn[ie]
11.500 M[k.]
do domu
z przesył[ką]
13.000 M[k.]
państwac[h]

CENA NUMERU
500 Mkp.
Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. **ADMINISTRACJA** ul. Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer" Lwów. — Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego". **Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.**

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego" zawiera:

Konflikt polsko-gdański.

Rząd polski nie wyjdzie poza ramy obowiązujących układów i nie dopuści do innej akcji wobec W. M. Gdańska. Zarządzenia ochronne na terenie Rzpltej

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (Pat.) Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 14 bm. odbytem pod przewodnictwem prez. gen. Sikorskiego, obradowała nad sprawą stosunku rządu Rzpltej do w. m. Gdańska. Rada ministrów stanęła na stanowisku, że stosunek Polski do w. m. Gdańska opiera się na traktacie wersalskim, którego zasady i postanowienia nie naruszają żadne postanowienia konwencji wyk. i umowy uzupełniającej. Z powodu oporu senatu w. miasta Polska ponosi nieobliczalne szkody na polu gospodarczem. Wobec tego stanu rzeczy rząd polski widzi się zmuszony zastosować w najbliższej przyszłości wszelkie przysługujące mu środki celem zabezpieczenia państwu praw suwerenności. Rząd polski starać się będzie również o uznanie swego stanowiska w Radzie Ligi Narodów.

Rząd polski jest zdecydowany przestrzegać ściśle istniejącego stanu prawnego i nie dopuścić do pogwałcenia go z jakiejkolwiekbądź strony. Wszelkie zatem pogłoski, jakoby Polska miała zamiar dochodzić swoich praw w jakikolwiek inny sposób, są najzupełniej bezpodstawne.

Rząd polski nie naruszając istniejącego na mocy traktatu wersalskiego stanu prawnego, zamierza wprowadzić na terytorjum Rzpltej takie zarządzenia, które zmierzać będą do zabezpieczenia jej przed szkodami na jakie obecnie jest narażona.

Wzmocnienie stanowiska Francji w Z. Ruhr.

Anglja i Włochy odrzuciły propozycje niemieckie. Poincare protestuje przeciwko zmniejszeniu odszkodowań.

NOTA ANGIELSKA DO RZĄDU RZESZY.

Londyn. (Pat.). 13. b. m. przed południem została wręczona ambasadorowi niemieckiemu nota angielska, następującej treści:

Rząd Jego Królewskiej Mości zbadał najdokładniej memorjał z dnia 2. maja, w którym rząd niemiecki przedłożył swój projekt uregulowania kwestji reparacyjnej. Nie mogę zataić przed Waszą Ekscelencją, że **projekty Jego rządu sprawiły wielkie rozczarowanie.** Projekty te nie odpowiadają ani co do formy, ani też co do treści temu, czego rząd J. Król. Mości oczekiwał jako odpowiedzi na rady, których przy kilku sposobnościach udzieliłem rządowi niemieckiemu za pośrednictwem Waszej Ekscelencji.

Główne powody tego usprawiedliwionego rozczarowania są następujące: 1) Rząd niemiecki proponuje tytułem ogólnej spłaty długów niemieckich sumę oddaloną bardzo od tej, która stanowi postawę angielskiego planu płatniczego. Rząd niemiecki uzależnia nawet zapłatę zaproponowanej przez siebie niewystarczającej sumy od całego szeregu pożyczek międzynarodowych, — których wynik jest bardzo niepewny. 2) Szczególnie należy ubolewać, że rząd niemiecki nie podał dokładnie rodzaju gwarancji, które jest gotów zaproponować. Zamiast realnych propozycji, w tym kierunku, otrzymały rządy aljanckie niewystarczające zapewnienia co do przyszłych rokowań, nie posiadające zresztą zupełnie wartości praktycznej w tego rodzaju transakcjach.

Jeżeli Niemcy mają zamiar wstąpić na drogę szybkiego uregulowania problemów sprawiających poważne zamieszanie w sytuacji politycznej i ekonomicznej Europy, oraz całego świata, to ubolewać należy, że rząd niemiecki nie przedstawił dokładniej wytycznych, na podstawie których możnaby szukać rozwiązania. **Rząd Jego Królewskiej Mości jest ze swojej strony przekonany, że byłoby lepiej we własnym interesie Niemiec, aby okazały gotowość zajęcia stanowiska, które służyćby mogło za podstawę dalszej dyskusji. Rząd Jego Król. Mości będzie gotów wziąć udział w takiej debacie.**

Lecz rząd J. Król. Mości musi oznajmić rządowi niemieckiemu, że **pierwszym krokiem do urzeczywistnienia tych nadziei musi być przekonanie ze strony Niemiec, iż wymagane jest o wiele poważniejsze i bardziej skrystalizowane współdziałanie,** aniżeli to miało miejsce dotychczas. Mam zaszczyt i t. d.

Curzon Of Kedleston.

NOTA RZĄDU WŁOSKIEGO DO NIEMIEC.

Rzym, (PAT). Rząd włoski przedłożył wczoraj niemieckiemu ambasadorowi w Rzymie notę. Rząd włoski oświadcza m. i., że szczegółowe rozpatrzenie propozycji niemieckich, przekonało rząd, iż nie mogą służyć rządom sojuszniczym za podstawę do decydującej dyskusji. Propozycje niemieckie z 2. maja br. są niewystarczające. Zaofiarowana w nocie niemieckiej suma jest niedostateczna a pozatem niema w nocie konkretnych propozycji w sprawie gwarancji i zastawów.

Propozycje niemieckie nie będą mogły tedy liczyć na poparcie rządu włoskiego ze względu na to, że nie różnią się one od dawnych propozycji niemieckich.

Dlatego uważa rząd włoski za wskazane ponownie zalecić rządowi niemieckiemu, aby jak najszybciej wypracował nowe propozycje, któreby mogły być wzięte pod rozwagę przez rząd włoski łącznie z rządami sojuszniczymi.

Wrażenie odpowiedzi.

MOWA POINCAREGO.

Commercy. (Pat.) Prez. rad. Poincare wygłosił tu z okazji — odsłonięcia pomnika — na cześć poległych w czasie wojny światowej dłuższe przemówienie, w którem powiedział m. i.: Znamy Germanów, przeszło 1900 lat, a nie spostrzegliśmy nigdy, aby oni bardzo się zmienili. Są to ludzie, dla których wojna jest od wieków narodowym przemysłem, a pokój jest tylko przerwą między dwiema bitwami. Żądamy, aby Niemcy naprawili wyrządzone szkody, jeżeli jednakże Niemcy trwają w ślepym uporze, to my cierpliwie zaczekamy, aż lepsze skłonności powrócą. **Znajdujemy się w Zagł. Ruhr, skąd nas Niemcy nie usuną, dopóki nie zapłacą.**

Polegli obywatele państw sojuszniczych, wśród których znajduje się najwięcej Francuzów, zamknęli nietylko drogę, do Paryża, lecz także drogę wiodącą do Calais i Londynu oraz stanęli niewzruszonym murem przeciw dążeniu Niemców do hegemonji nad światem. Udział Francji w zwycięstwie nie był najmniejszy. Udział jej w żałobie i cierpieniu był najsilniejszy, **udział w odszkodowaniach jest skromny. I dlatego nie dopuścimy do tego, aby go jeszcze zmniejszano.**

NIEMCY NIE SPODZIEWAŁY SIĘ TAKICH ODPOWIEDZI.

Warszawa. (AW). Dzienniki wieczorne donoszą, że zarówno ton jak i treść noty włoskiej i angielskiej wywarły w Berlinie niesłychanie przygnębiające wrażenie. Do ostatniej chwili Niemcy łudzili się nadzieją, że rządy angielski i włoski zajmą w sprawie reparacji różne od francuskiego stanowisko.

WYSADZENIE 2 MOSTÓW KOLEJOWYCH.

Wiedeń. (AW.) „N. Fr. Presse" donosi o wysadzeniu w powietrze 2 mostów kolejowych na Renie, jednego w miejscowości Horne na linji kolejowej Oberhausen — Osterfeld, drugiego na linji Osterfeld — Hamm.

Bilans naukowy pierwszego zjazdu filozoficznego.

W niedzielę o godz. 3. popoł. zakończył obrady pierwszy zjazd filozofów. Mimo liczne trudności, zjazd wypadł imponująco, a jego bilans naukowy jak na pierwszy raz przedstawia się wcale pokaźnie.

Wygłoszono około 60 referatow, obejmujących prawie wszystkie najważniejsze dziedziny filozofji. Nad każdym z tych referatów była przeprowadzona dyskusja, w której obecni brali jak najżywszy udział. Dowodziło to, że polska myśl filzoficzna jest nietylko żywa i pracująca, ale i że podobne zjazdy są jedyną i najbardziej odpowiednią sposobnością do wymiany i kontroli wzajemnej pochodu myśli. Obecni byli niezmiernie wdzięczni komitetowi zjazdu, a szczególnie jego organizatorowi prof. Twardowskiemu, którego porządkującą rękę czuć było na każdym kroku.

Tylko dzięki dobrze pomyślanej organizacji można było dokonać tak wielkiego dzieła. Tak referenci jakoteż dyskutujący przekonali się, że na zjazd nie można się wybierać z teorją czy tezą dorywczo opracowaną, ale że trzeba ją umieć, nie tylko krótko i jasno uzasadnić, ale także obronić przed atakami oponentów. Miło było widzieć jak w szlachetne szranki zapasów myśli stawali osiwiali pracownicy na niwie filozoficznej obok pełnych ognia i zapału przedstawicieli młodego pokolenia. Erudycja, głębia myśli, bystrość, intuicja, jasność przedstawienia walczyły o lepsze. Mimo namiętnych nieraz sporów, tak zwolennicy jak przeciwnicy opuszczali posiedzenie z uczuciem zadowolenia i wzajemnego szacunku

Pierwsza więc rewja polskiej myśli wypadła lepiej, niż tego się można było spodziewać. Stwierdzono, że na polskiej niwie filozoficznej pracuje ofiarnie wcale pokaźny i pełen zapału legjon ludzi, który z gorączkowym zapałem pracują nad budową polskiej myśli filozoficznej. Stwierdzono również, a nawet zadokumentowano rezolucją, że program nauk filozoficznych w szkołach średnich winien być rozszerzony i zaopatrzony w odpowiednie podręczniki. Uchwalono założyć w Polsce instytut psychologiczny oraz wezwać ministerstwo oświecenia, by na każdym uniwersytecie była przynajmniej jedna katedra historji filozofji.

Dla propagowania wiedzy filozoficznej uchwalono wszcząć akcję w kierunku zaopatrzenia polskiego rynku księgarskiego w doborowe tłumaczenia klasyków filozofji oraz zwrócić się do społeczeństwa z prośbą, by liczne w manuskryptach jeszcze leżące materjały zgłaszała do odpowiednich instytucji w celu ogłoszenia drukiem.

Oznaczenie miejsca i terminu przyszłego zjazdu uchwalono powierzyć obecnemu komitetowi, któremu w razie potrzeby przysługuje prawo kooptacji.

Nowa serja alarmów wojennych.

(B) Dzięki lekkomyślnej robocie pewnych dzienników brukowych, które lubią łowić ryby w chaosie, krążyły wczoraj po mieście alarmujące wiadomości, na temat mobilizacji w Niemczech, nowej wojny z Moskwą i t. p. Pewne elementy sprzyjające Niemcom, łączą przyjazd Focha do Polski, starania Francji w kierunku wzmocnienia małej ententy i naprężone stosunki między Anglją, a sowietami — w jedną całość, która ma robić wrażenie, że Polsce grozi nowa wojna. Rzecz ciekawa, że alarmy te pojawiają się głównie w niemieckich dziennikach brukowych i w tych sferach londyńskich, które chciałyby za wszelką cenę doprowadzić do najrychlejszego nawiązania stosunków z sowietami. Za nimi idą nawet niektóre poważne dzienniki niemieckie, przytaczając groźniejsze wyrażenia — wywiadu z Radkiem Sobelsonem na temat zaostrzonych stosunków polsko-sowieckich. Ponieważ nie ulega wątpliwości, że Niemcom w okresie nowych układów z Francją zależy na wywoływaniu jak największych ilości niebezpieczeństw przeto nikt z poważnie myślących ludzi nie powinien przykładać bezkrytycznej wagi do tendencyjnych alarmów, płynących z Berlina i kół bolszewickich, które przecież w myśl traktatu w Rapallo idą solidarnie. O tem czytająca publiczność winna zawsze pamiętać.

Groźba zerwania konferencji wschodniej.

Niezgoda poglądów Francji i Turcji.

GROŹBA ZERWANIE ROKOWAŃ W LOZANNIE

Lozanna. (Pat.). Konferencja weszła w stadjum krytyczne z powodu żądania delegacji francuskiej, aby przyspieszyć kwestje gospodarcze i finansowe, w szczególności płatność procentów od pożyczek tureckich. Gen. Pelle oświadczył Ismetowi paszy, że nie może się zgodzić na propozycję turecką. Ismet pasza miał ponowić propozycję, by kwestje gospodarcze wyłączyć z traktatów i później uregulować, na co nie zgodzili się delegaci aljantów. Z tego powodu przesilenie się zaostrzyło i mówią nawet o możliwości odroczenia konferencji.

NOWY DELEGAT ROSJI NA KONFERENCJĘ.

Lozanna. (AW.) W miejsce Worowskiego i jego sekretarza wysłano z Berlina dwu rosyjskich funkcjonarjuszy. Nowymi delegatami są Ustinow, obecny kierownik rosyjskiej delegacji w Lozannie i Brodowski, sekretarz berlińskiego poselstwa sowieckiego.

Wyjazd marszałka Focha z Polski.

TELEGRAM MARSZ. FOCHA DO PREMIERA GEN. SIKORSKIEGO.

Warszawa. (Pat.). Prezydent Rady Ministrów otrzymał od marsz. Focha telegram następującej treści:

Do Jego Ekscelencji gen. Sikorskiego. — W chwili, gdy opuszczam ziemię polską, proszę Pana Panie Prezydencie Rady Ministrów, byś raczył Pan przyjąć moje najgorętsze podziękowanie za dowody tak serdecznej i szczerej przyjaźni, jakiej Pan i Pański rząd okazywali mi na każdym kroku podczas mojej podróży w Polsce. — Odpowiadając z wielką radością na zaproszenie Pańskiego rządu, byłem szczęśliwy, że mogłem przynieść Polsce pozdrowienie Francji i jej armji a zachować w pamięci wzruszające wrażenie powitania i entuzjazmu, które towarzyszyły mi przez cały ciąg mej podróży. Zasyłam Panu wyrazy mych szczerze oddanych uczuć. Podpisano:

Foch.

MARSZAŁEK FOCH OPUŚCIŁ POLSKĘ.

Warszawa. (AW.) Wczoraj wieczorem marsz. Foch wraz ze świtą wyjechał z Krakowa do Pragi.

WŁADYSŁAW ORKAN. 25

Kostka Napierski

Powieść z XVII. wieku.

(Ciąg dalszy).

IV.

Żył podówczas w Pcimiu, wsi górskiej, nad Rabą koło gościńca, wiodącego z Podhala na Kraków, położonej, niejaki Martin Radocki, rektor przykościelnej szkółki.

Mąż ten, acz tylko rektor szkoły pcimskiej, dużej powagi zażywał wśród ludu okolicznego.

U ciemniejszej części parafian, to już starczyło za niemały splendor, iż miał brata organistą przy samym księciu biskupie. A nie lekceważyli faktu tego i mądrzejsi, chłopi, gdyż jako poddani księcia krakowskiego, wrazie uciemiężeń srogich ze strony rządzców biskupich, mogli przez onego brata rektorskiego spodziewać się poparcia skarg swoich. — Martinus też, ów rektor, wiele im dobra sam czynił. Oto, jako umiejący pięknie pisać i stylizować, pisywał im protestacje i żałoby wszelkie. Jako znający się zaś na wielu rzeczach: na ogrodnictwie, pszczelnictwie, na leczeniu statku, w wielu wypadkach z pomocą stawał im i radą. Z daleka też doń ludzie szli, powagę jego szerząc.

Najwięcej jednak zwolenników czyniły mu występy jego kaznodziejskie. Znał on na pamięć Pismo, cytował je i rozbierał przy każdej nadarzonej sposobności, a, jako utajony anabaptysta, wykładał je rozumowo i apostolskim żarem.

Gdy napotkał ludzi gromadkę na drodze albo w polu — kazał. Przytem otwarcie gromił nieprawości możnych, a śmiało wypominał ucisk i nędzę biedoty. W końcu swych kazań prorоczył: że czas osądku blizki — że przyjdzie wysłannik boży, nowy Messyasz ubogich, który nieprawość pognębi, pychę zetrze, a sprawiedliwość zaginioną na ziemię przywróci.

To też nie dziw, że lud widział w nim apostoła, prościciela dróg Pańskich, niemal świętego. Przyczyniał się do ogólnego szacunku i ubiór jego rektorski: poważny, czarny, półduchowny.

Miał on Radocki w Pcimiu pobok kościoła domek o dwu izbach, z gankiem że sieni, z ogródkiem ku gościńcowi, w którym to ogródku wszystek wolny czas na ulubionych swych koło kwiatków i jarzyn zapobiegach spędzał.

Otóż i w dzień ów kwietniowy, gdy Kostka z Nowego Targu samotrzeć w drogę wyruszył, rektor Martinus pracował w ogródku swoim. — Postaci szczupłej, lat około sześćdziesięciu, o twarzy ascetycznej, gładko wygolonej, włosach siwych, w tył głowy zczesanych, w szarym płóciennym płaszczu, narzuconym na ciemną czamarę, miał wygląd księdza, który się ogrodnictwem przy czasie zabawia.

Chodził wśród grządek, prostował je do linii, wyznaczał miejsca na rozsadę, nachylał się nad wynikającą z ziemi zieloną objawą, cieszył oczy, marudził — nie szła mu jakoś dziś praca. Myśli zajęte były sprawami ludzkiemi.

Oto już o świcie jawili się u niego ludzie, poddani państwa łubniańskiego, że Stróż, że skargami na zdzierstwa tamtejszego rządcy: aby nań żałobę do biskupa podał. — Przyszła też z lamentami biedna kobieta z Krzeczowa: że jej chłopa ekonom za spóźnienie na pańskie tak srodze skatował, iż ledwo dycha. — Z Łętowni przyszli równie z użaleniem chłopi, iż zsypkę owsa podwójną do gumien pańskich dać musieli, choć rok ubiegły był zły, i nie mają teraz czem pól obsiać. Aby im skargę pisał — naciskali.

— Jeżeli nas tak dalej będą gnieść, jeżeli nam nie zelżą — powiadali — to chałupy ostawimy i te gospodarstwa nędzne, i pójdziemy w świat, ka oczy poniosą — do cudzych krajów, do poganów; może tam lżej nam będzie.

Pocieszył ich, jak umiał — skargi przyrzekł napisać. Choć wiedział Martinus rektor z doświadczenia, że ze skarg i protestacyj biednego narodu dyabeł podeszwy szyje.

A jutro przyjdą inszi — nowa procesja nieszczęśliwych. I tak już od lat...

Oparł się o sztachety wrót — wzrokiem bezradnym po pustym toczył gościńcu.

(C. d. n.).

Poważny zatarg rosyjsko-angielski.

POWODEM KONFLIKTU JEST OBAWA O WSCHÓD.

Moskwa, (PAT). Wczoraj odbył się tutaj wiec, na którem rozpatrywano obecną sytuację. Kamienew wezwał na wstępie zebranych do uczczenia pamięci Worowskiego. Następnie zabrał głos Cziczerin, który w przemówieniu swojem przedstawił rzekome powody, jakimi kierowala się Anglja, wysyłając notę do sowietów, i zbijał zarzuty wysunięte w tej nocie, określając je jako kłamliwe. **Głównym powodem stanowiska zajętego przez Anglję była zdaniem Cziczerina bojaźń o Wschód, którego Rosja broni przed imperjalizmem Anglji.** Masy pracujące w Rosji — mówił Cziczerin — nie poddadzą się temu gwałtowi. Jako wyjście proponuje Anglji, aby konflikt został rozpatrzony przez specjalną konferencję.

O ile Anglja odrzuci nasze propozycje i będzie nadal trwała przy terminie 10-dniowym, postawionym w swojej nocie, będzie to dowodem dążenia do uplanowanego uprzednio zerwania. Po wiecu odbyła się manifestacja na ulicach Moskwy. Podobna manifestacja została zorganizowana z inicjatywy władz rządowych w Petersburgu, Odessie i Charkowie.

Londyn. (Pat.). Z urzędowej strony angielskiej oświadczają, że nie nadeszła jeszcze żadna inicjatywa z Moskwy w sprawie wysłania delegatów. Wobec tego jednak, że Krassin jest już w Anglji, będzie on przyjęty przez miarodajne osobistości angielskie. W gabinecie angielskim przeważa zapatrywanie, że tylko zupełnie zadowalająca odpowiedź pozwoli na utrzymanie dotychczasowych stosunków.

DEMONSTRACJE ANTYANGIELSKIE.

Helsingfors, (PAT). W Moskwie odbyła się przed angielską misją handlową wielka demonstracja antyangielska.

ODPOWIEDŹ ROSJI NA NOTĘ ANGIELSKĄ

Londyn. (Pat.) Rząd sowiecki, wręczył przedstawicielowi angielskiemu w Moskwie odpowiedź sowietów na ultimatum Wielkiej Brytanji.

OSTRA OPOZYCJA PRZECIW TAKTYCE B. LAW'A.

Londyn. (AW.) Według informacji „Timesa" taktyka rządu angielskiego względem sowietów budzi niezadowolenie opozycji. Partja robotnicza, niezależni liberali, oraz narodowi liberali tworzą pod tym względem wspólny front, który domaga się powierzenia spornych między Anglją a Rosją kwestji sądowi rozjemczemu.

PO ZWŁOKI WOROWSKIEGO.

Lozanna. (Pat.). Wczoraj przybyli tutaj dwaj członkowie ambasady rosyjskiej w Berlinie celem zabrania zwłok Worowskiego, które jutro zostaną przewiezione do Moskwy.

Lozanna. (Pat.). Stan zdrowia towarzyszy Worowskiego tak się poprawił, iż lekarze mają nadzieję utrzymania ich przy życiu.

Z posiedzenia Sejmu.

Warszawa. (Pat.). Na 37 posiedzeniu Sejmu oznajmił marszalek, że sąd najwyższy unieważnił mandat p. Pirogowa (bl. mniejsz. nar.-ukr.), dalej że rząd wycofał projekt ustawy czekowej, oraz że sąd lubelski domaga się wydania pos. Wasyńczuka, zaś sądy łódzki i lwowski wydania pos. Łuckiewicza, a sąd krakowski wydania pos. Marka.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY ODESŁANY DO KOMISJI.

Po udzieleniu kilku urlopów odesłano do komisji w pierwszem czytaniu trzy ustawy jakoteż preliminarz budżetowy na r. 1923.

USTAWA O PODATKU PRZEMYSŁ.

Przystąpiono do sprawy poprawek Senatu do ustawy o podatku przemysłowym. Sprawozdawca p. Byrka (PSL.) omówił zmiany do ustawy proponowanej przez Senat i uskarżał się na zbyt długi okres czasu od chwili uchwalenia ustaw do ich ogłoszenia.

Po odrzuceniu mnóstwa poprawek Senatu i komisji marszalek oznajmił, iż ustawa ze zmianami przyjętymi przez Sejm odeszła do ogłoszenia.

ZAOPATRZENIE EMERYTÓW WOJSKOWYCH.

Po referacie p. Moraczewskiego przyjęto w 2 i 3 czytaniu nowelę do ustawy o zaopatrzeniu emerytainem wojskowych i ich rodzin.

O SUBWENCJĘ RZĄDOWĄ DLA FABRYKI W CHORZOWIE.

Pos. Poniatowski uzasadniał nagłość wniosku w sprawie dokończenia i uruchomienia państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie. Fabryka ta jest jednym z najcenniejszych nabytków naszych na G. Śląsku i ma bardzo doniosłe znaczenie dla rolnictwa jako fabryka sztucznych nawozów. W interesie gospodarczym musimy zaradzić temu asygnując na jej potrzeby 1 i pół miljona złotych pol. Nagłość uchwalono, odsyłając wniosek do komisji przem.-handl.

HANDLOWA EMANCYPACJA MĘŻATEK.

Dalej pos. Hartglas referował wniosek koła żydowskiego o uchylenie art. 4. kodeksu handlowego, który zabrania mężatkom zajmowania się handlem bez pozwolenia męża. Artykuł ten jest sprzeczny z ustawą dotyczącą praw kobiet i powinien być zniesiony. Przedłożoną ustawę przyjęto w 2 czytaniu.

KONFLIKT POLSKO-GDAŃSKI.

Dalej odesłano do komisji spraw zagr. wniosek Z. L. N. w sprawie usunięcia trudności czynionych polskim sferom gospodarczym przez w. m. Gdańsk w uzyskaniu dostępu do morza, oraz wniosek wszystkich klubów polskich w sprawie urzeczywistnienia praw przysługujących państwu polskiemu i Polakom na obszarze w. m. Gdańska.

Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie w piątek 18. b. m. o godz. 16.

Reorganizacja min. spraw wewnętrznych.

Rada ministrów uchwaliła nowy statut organizacyjny ministerstwa spraw wewnętrznych, opracowany przy uwzględnieniu zasadniczych tez, ustalonych w dziedzinie podjęcj przez rząd reformy administracji, oparty na doświadczeniach praktyki dotychczasowej. Według tego statutu, min. spraw wewn. dzieli się na 4 departamenty: prezydjalny, administracyjny, samorządowy i bezpieczeństwa publicznego.

Departament prezydjalny składa się z trzech wydziałów, a to prezydjalnego, prasowego i narodowościowego, departament administracyjny składa się z 4 wydziałów: administracyjnego, osobowego, budżetowo-rachunkowego i tymczasowego wydziału wojskowego, oraz z samodzielnego referatu dla spraw interwencyjnych.

Departament samorządu składa się z 4 wydziałów: ziemskiego, miejskiego, mieszkaniowego i dla spraw województw zachodnich, w tem dwa ostatnie tymczasowe.

Departament bezpieczeństwa publicznego składa się z 4 wydziałów. bezpieczeństwa publicznego, porządku publicznego policji ochrony granic oraz wydziału dla ewidencji ludności i stowarzyszeń. Ponadto dyrektorowi departamentu podlega komenda główna policji państwowej oraz komenda straży granicznej w sprawach podlegających kompetencji ministra spraw wewnętrznych.

Nadto ministrowi spraw wewnętrznych podlega wprost inspektor administracyjny, nadzwyczajny komisarz dla zwalczania drożyzny. Do kompetencji inspektora administracynego należą sprawy dotyczące inspekcji organów inspektora administracyjnych, podległych ministerstwu spraw wewnętrznych, oraz organizacji samorządowych. Kompetencje nadzwyczajnego komisarza dla zwalczania drożyzny regulują osobne zarządzenia.

Rekwizycja mieszkań.

PRZEDŁUŻENIE USTAWY DO 25 LISTOP. BR.

Warszawa. (Pat.) Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej kom. prawniczej refer. p. Udyk (ch-dem.) wniosek o przedłużenie ustawy o rekwizycji mieszkań na jeden rok. P. Hartglas (koło-żyd.) wypowiedział się za odrzuceniem wniosku i za zniesiesiem ustawy wogóle. Po dyskusji przyjęto wniosek p. Marka (PPS), poparty przez pos. Łypacewicza (Wyzwolenie), aby ustawę przedłużyć jeszcze na pół roku, od 25 maja br. począwszy.

Sprawy polskie.

UCHWAŁY KONWENTU SENIORÓW.

Warszawa. (Pat.) Na wczorajszem posiedzeniu konwentu senjorów sejmu marszałek Rataj podniósł sprawę obesłania przez sejm i senat zjazdu międzyparlamentarnego w Pradze czeskiej. Ustalono, aby sejm wysłał dwu delegatów senat zaś jednego.

Następnie ustalono kalendarz najbliższych posiedzeń plenarnych sejmu. Będą się one odbywały 17, 18, 23, 26 i 29 maja, a dalej w czerwcu 1, 5, 9, 11, 15 i 19. Letnie ferje sejmu rozpoczną się prawdopodobnie z początkiem lipca.

SPÓR POLSKO-LITEWSKI MA TRWAĆ DO WRZEŚNIA?

Genewa. (Pat.). Między sprawami, które zostały prowizorycznie wniesione na porządek dzienny IV. Zgromadzenia Ligi Narodów, zwołanego na 3. września, znajdują się sprawy dotyczące zatargu polsko-litewskiego, oraz niektórych rezolucji i zaleceń Rady Ligi Narodów.

POWRÓT NORMALNYCH STOSUNKÓW W KŁAJPEDZIE.

Kłajpeda. (AW.) Wydano tu zarządzenie znoszące stan wyjątkowy i wszystkie wydane poprzednio rozporządzenia wojskowe. Wprowadzona wolność zgromadzeń i pracy nie dotyczy jednak prasy kłajpedzkiej, nie znajdującej się pod kierownictwem obywateli nie kłajpedzkich. Charakterystycznem, że proklamowana przez Litwinów autonomja nie została tu jeszcze urzędownie ogłoszona.

PROJEKT USTAWY AMNESTYJNEJ.

Warszawa. (Pat.) Na posiedzeniu podkomisji prawniczej referował pos. Liebermann (PPS.) projekt amnestji, który różni się znacznie od projektu rządowego. Między innemi obejmuje on nietylko przestępstwa polityczne, lecz i pospolite, a także i prasowe, popełnione z pobudek społecznych i narodowych. Dyskusji nie ukończono.

REAKTYWOWANIE KOMISJI OSZCZĘDNOŚCIOWEJ.

Warszawa. (AW.) Utworzenie stanowiska nadzwyczajnego komisarza oszczędnościowego przy min. spraw wewn. ma być zaniechane, natomiast przywrócona ma być państwowa komisja oszczędnościowa przy min. skarbu z szerszymi pełnomocnictwami niż poprzednio i z szerszym zakresem działania.

W 2 TYGODNIACH CENY WZROSŁY O 6,25%.

Warszawa. (AW.) Według danych stwierdzonych przez komisję do badania wzrostu utrzymania, w pierwszej połowie maja ceny wzrosły o 6'25 proc. w porównaniu z kwietniem.

PIERWSZY POMNIK PREZYDENTA NARUTOWICZA.

Warszawa. (Pat.). W niedzielę popołudniu w gmachu min. spr. zagr. odbyło się odsłonięcie pierwszego w Polsce pomnika ś. p. prezydenta Narutowicza, dzieła artysty-rzeźbiarza Edwarda Wittinga, ufundowanego ze składek urzędników ministerstwa spraw zagranicznych, z centrali i placówek. Na akt odsłonięcia popiersia przybył prezydent Wojciechowski w otoczeniu świty, ministrowie z prezesem Sikorskim na czele, marszałek Sejmu Rataj i marszałek Senatu Trampczyński, oraz wicemarszałkowie obu Izb. Sala, w której umieszczono popiersie, oraz przyległe korytarze zapełnili senatorowie, posłowie, przedstawiciele świata dyplomatycznego, prasy itd. Min. spraw zagr. Skrzyński przyjął w imieniu rządu ofiarowany pomnik.

UDZIAŁ ARMJI W BUDOWIE POMNIKA CHOPINA.

Warszawa. (Pat.). „Kurjer Poranny" donosi: Pragnąc zaznaczyć łączność kulturalną armji ze społeczeństwem cywilnem p. minister spraw wojskowych Sosnkowski polecił wydać specjalne zarządzenia w sprawie współudziału wojska w akcji budowy pomnika największego muzyka polskiego Fryderyka Chopina. Na mocy tego zarządzenia wszystkie orkiestry wojskowe mają do końca roku urządzać każda przynajmniej jeden koncert publiczny, a dochód całkowity z tego koncertu przeznaczony będzie na budowę pomnika Chopina.

Wiadomości telegraficzne.

Zgon żony Massaryka. Pogrzeb zmarłej małżonki prezydenta Czechosłowacji Masaryka odbędzie się we wtorek. Prezydent Masaryk otrzymał dziś kondolencje od rządu i zgromadzenia narodowego.

Wet za wet. Dzienniki donoszą, że władze niemieckie ostatnio wydaliły z granic Niemiec 76 robotników polskich, przeważnie rolnych. Władze polskie tytułem odwetu uczyniły to samo z 78 robotnikami niemieckimi, zawiadamiając ich o przyczynie tego zarządzenia. (AW.)

Strajki w Prusiech Wsch. W Prusiech wsch. daje się odczuwać coraz dotkliwszy kryzys przemysłowo-handlowy, którego wykładnikiem jest wciąż rosnąca liczba bezrobotnych. W niektórych okolicach wybuchł ostatnio strajk rolny, który grozi rozszerzeniem na całe terytorjum Prus. (AW).

Wizyty rumuńskiej pary królewskiej w Polsce należy oczekiwać dopiero w czasie między 10. a 20. czerwca. (AW).

Faszyzm w Rumunji. W obecnej dobie faszyzm w Rumunji liczy 200.000 zarejestrowanych członków. Ruch przybiera z każdym dniem na sile. Na wielu budynkach miasta powiewają czarne sztandary faszyzmu. (AW).

OBRONA.

Z głębi sali zmierzch wytknął jarzące w dół [szpony —
Ław schodem zaciążyły zadyszane tłumy
Nad stworem, co się żżera w pieczarach zadumy,
Syczący pod plwań bryzgiem, jak głaz rozża- [rzony...

Twarze sędziów w lód ścięte mroźnemi rozumy, —
Prokurator — (kto w Boga...!) — wspina się [z ambony:
...„Iżeś stracił rodzica, przeto bądź stracony!"...
Gdzieś z daleka dzwonami ozwały się tumy...

Jam go bronił.
— O, sądzie! Ta dusza płomienna
Jest jak wulkan — lub słońce, niebo lub gehenna,
Jak świat cały: zarzewiem, co zachodzi krwawo!...

Czyż winien, że w nim ogień przeciw niebu zieje,
Gdy strącony z zenitu, porzucił nadzieję? —
Ozwijcież się, serc dzwony!...
Ozwało się — prawo.

A. Luty.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Zofji i i 3 córek; gr. kat. Borysa. Jutro rz. kat. Jana Nepomuc.; gr. kat. Tymofteja. — Wschód słońca 3·40, zachód 6·59.

TEATR WIELKI.

Wtorek „Holender Tułacz", opera (50 prc. zniżki).
Środa o 7 w. „Orlę".
Czwartek „Wolny strzelec", opera w 4 akt. Webera (wznowienie).
Piątek „Faust", opera.
Sobota o 2·30 pop. „Orlę" — wieczór o 7·30 „Wolny strzelec".
Niedziela o 2·30 pop. „Orlę" — wieczór o 7·30 „Wolny strzelec".
Poniedziałek o 2·30 popoł. „Orlę" — o 7·30 wieczór „Łabędzie jezioro", balet.
Wtorek „Wolny strzelec" (50 prc. zniżki).
Środa „Dom Magdaleny", komedja w 3 aktach Stan. Konczyńskiego (premiera).

TEATR MAŁY.

Wtorek „Tragedja dzieci".
Środa „Brat marnotrawny".
Czwartek, piątek, sobota, niedziela „Tragedja dzieci".
Poniedziałek, wtorek, środa „Tragedja dzieci".

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek i środa „Narzeczona Lukullusa".
Czwartek „Hiszpańska mucha".
Piątek „Narzeczona Lukullusa".
Sobota „Frasquita".
Niedziela „Bajadera".
Poniedziałek „Narzeczona Lukullusa".

Teatr liter.-artyst. „BAGATELA", Rejtana 3.

Od 1. maja b. r. Część I. „Awello", żart sceniczny. Część II. solowa: Bronowski, Mirski, Mirbau tańce, Wanterry Duo, tańce akrob., Jenny i Willy Sardow tańce modern, Część III. Sketsch pióra Au-ki pt. „Czwarta rewizja". Pocz. punktualnie o godz 8·30 wieczór.

We Lwowie.

— **Okręg. Zjazd Tow. Naucz. Szk. Wyższych** rozpoczął obrady w auli gimnazjum III przy ul. Batorego. Na zjazd przybyli delegaci z całego okr. lwowskiego. Przewodniczący prezes O. L., prof. Uziębły. W skład prezydjum wchodzą dyr. Trojan, prof. Firganek i ks. Chłopecki, sekretarzują: p-na Lachowiczówna, prof. Leśniak i Szczepanowski. Na porządku dziennym jest szereg naglących spraw naszego szkolnictwa średniego, sprawy administracyjne, oraz ustalenie wniosków na wolny zjazd TNSW., który jak wiadomo odbędzie w Katowicach w dniach 20 i 21 maja.

— **Doroczny zjazd delegatów zaw. związku Literatów Polskich** odbędzie się **w tym roku we Lwowie w czasie Zielonych Świąt 20. i 21. bm. Zjazd na który przybędą delegaci z całej Polski, zakończy się zebraniem towarzyskiem w salach hotelu Krakowskiego. P. T. członkowie związku literatów, pragnący wziąć udział w tem zebraniu, zechcą zgłosić się w ciągu bieżącego tygodnia w Sekretarjacie Związku (Ossolińskich 11, III. p.) w godzinach urzędowych (środa i piątek między 1—2 godz. w południe).**

— (a) **Żądania pracowników państwowych.** Poważne i rzeczowe argumenty w sprawie poprawy bytu urzędników państwowych padły onegdaj w sali ratuszowej na zgromadzeniu pracowników państwowych województwa lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego. W zgromadzeniu bardzo licznem wzięli też udział posłowie i senatorowie. Prof. Makarewicz wyraził zdanie, że projekty rządowe w sprawie bytu pracowników nie obejmują ich istotnych postulatów, zmierzających do polepszenia doli urzędnika. Dr. Markowski — przedstawił zabiegi Centralnego Komitetu, pracowników państw., zaznaczając, że postulaty wniesione przez ten komitet do Rządu, nie są wcale wygórowane, bo urzędnicy liczą się z koniecznością reform oszczędnościowych. Postulaty te dotyczą, prócz regulacji poborów, także zrównanie wynagrodzeń przy różnych studjach, kwalifikacjach i latach służby, dalej dotyczą dodatku za studja wyższe itd. Następnie p. Kwiatkowski referował sprawę projektu ustawy emerytalnej, przyczem wykazał braki w tym projekcie. Po przemówieniu kilku mówców przyjęto rezolucję. Stwierdzono w nich, że nowe projekty rządowe ustaw o uposażeniu krzywdzą ogół pracowników państw., a także emerytów, wdowy i sieroty. Dalej wezwano Centralny komitet, by dążył do wyjednania zasiłku dla wszystkich pracowników państwowych, emerytów, — wdów i sierót, w wysokości 2-miesięcznego pełnego uposażenia, płatnego w maju na wiosenne zakupy itd. Do po[illegible]w i senatorów zwrócono się o poparcie postulatów.

— (a) **Dekoracja peronu i dworca kol.** we Lwowie na przyjęcie dostojnego gościa marsz. Focha była gustowną, piękną i bogatą, o czem w sprawozdaniu onegdajszem z przyjazdu przez nieuwagę zecerską opuszczono. Wspomnieć się godzi i to, że dzięki pomysłowości lwowskiej dyrekcji, dekoracja ta, mimo przepychu, pochłonęła bardzo małe sumy. Dekoraca lwowskiego dworca była przedmiotem ogólnego zachwytu, a nawet, jak się dowiadujemy od osób, które miały sposobność widzieć w tym czasie dekorację innych dworców, należało bezsprzecznie do najwspanialszych, co podnoszono też w warszawskich kołach kolejowych.

— **Z teatru. „Wolny strzelec".** Dawno nie grana romantyczna op. Webera pt. „Wolny strzelec", ukaże się we czwartek na scenie teatru wielkiego. Główne role kreują u nas pp. Lubicz, Kopaczyńska, Łowczyński, Zopoth, Schütz, Sieroszewski, Martini i Jeliński, Ewolucje taneczne układu St. Faliszewskiego. Reżyseruje p. Ołoński, dyryguje A. Stadler. Wznowienie „Wolnego strzelca" spotka się napewno z uznaniem muzykalnych sfer naszego miasta.

„Po raz ostatni „Orlę". Dzieło Rostanda wystawione będzie w środę wieczorem po raz ostatni. Następnie będzie szło „Orlę" popołudniu dla młodzieży szkolnej. „Orlę", musi ustąpić z wieczornego repertuaru, gdyż niebawem wejdą już na scenę dwie sztuki: „Dom Magdaleny" Kączyńskiego, i „Popas króla jegomości" Siedleckiego.

— (a) **Podrożenie wyrobów tytoniowych o 50** proc. Z dniem wczorajszym wszystkie wyroby tytoniowe monopolowe podrożały o 50 proc., tak samo wyroby prywatnych fabryk. Według obecnej ceny kosztować będzie mała paczka (25 gramów) tytoniu najprzedniejszego tureckiego 5000, przedniego tureckiego, 3750, średn. turec. 3375 karton 100 gram. Kir 36000, Ksanti 30000, najprz. sułtański 25000, najprz. macedoński 22500, kresowy 2500, przedni fajkowy 1500, zwycz. fajk. 1125 mk.

Papierosy, sztuka: sfinks 300, dames 270, kalif 270, egipskie 250, klub 160, sejmowe 160, prezydent 150, damskie 150, farys 120, emir 120, pogoń 150, sport 150, warszawskie 150, syrena 100, Wisła 100, Wanda 90 mp.

Cygara, sztuka: hawana 1900, Belweder 1500, Wawel 1350, brytanica 1300, Trabuco 1150, Kuba 1000, portorico 750, mieszane zagr. 600, cygarillos 450, wirginia 600, brazyl. wirginia 450 mp.

— (a) **Echa nadużyć Puzappowskich.** Wczoraj rozpoczęła się ponownie głośna onego czasu rozprawa, będąca echem handlu łańcuszkowego, uprawiania lichwy, i sprzeniewierzenia, przez funkcjonarjuszy Agencji handlowej lwowskiej f j Puzappu, z współudziałem dwóch pośredników. Na poprzedniej rozprawie, która trwała przeszło miesiąc, było sześciu oskarżonych, z czego czteru skazano — obecnie zasiada na ławie oskarżonych dwóch a dwóch się nie jawiło, wobec czego rozprawa odbywa się przeciw nim zaocznie. Rozprawa odbywa się ponownie dlatego, bo trybunał, zatwierdzając wyrok zasądzający co do sprzeniewierzenia, zniósł wyrok co do szeregu faktów lichwy wojennej i polecił rozpisać nową rozprawę przeciw Wł. Mindowiczowi, b. dyrektorowi agencji handlowej Puzappu, zasądzonemu na trzy lata więzienia, z czego już odbył karę przez 23 miesiące, dalej przeciw Edwardowi Nowakowi, prokurzyście banku i b. dyrektorowi agencji handl. Puzappu, zasądzonemu na 3 miesiące więzienia za zaniedbanie nadzoru i umożliwienie paskarstwa, Bernardowi Jonasowi, zasądzonemu na rok więzienia i Leonowi Seinfeldowi, zasądzonemu na 8 miesięcy więzienia.

Rozprawie przewodniczy r. Dukiet, oskarża prokurator Sywulak, bronią: Wł. Mindowicza, dr. Pieracki, nieobecnych: Nowaka dr. Aleksandrowicz, Jonasa dr. Grek i dr. Ringel, zaś Seinfeld jawił bez obrońcy. Przez cały czas wczorajszej rozprawy odczytywano akta oskarżenia. Dziś w południe odczytywanie będzie ukończone. Rozprawa potrwa około 14 dni.

— (t) **Samobójstwo z miłości.** Słuchacz III. roku praw, obrońca Lwowa, zam. przy ul. Józefa l. 2, w niedzielę przedpołudniem wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie. Powodem, który go skłonił do tak rozpaczliwego kroku jest nieszczęśliwa miłość, o czem świadczy list do rodziców, pozostawiony przez denata. Pogrzeb odbędzie się dziś.

— (t) **Śmiertelny wypadek w Majerówce.** W dworku Majerówka pod Lwowem zdarzył się w sobotę wieczorem tragiczny wypadek, zakończony śmiercią jego dzierżawcy Kurtzera. Ekspedjując do miasta wóz naładowany towarami, stał on pod zniszczoną stodołą. Gdy konie ruszyły, koła wozu zaczepiły o belek, ten zaś upadając uderzył w głowę Kurtzera. Przewieziony natychmiast po wypadku do szpitala powszechnego, w kilka godzin później zmarł.

Z całej Polski.

— **Żywność potaniała na G. Śląsku o 15 pr.** Ceny artykułów pierwszej potrzeby ustalone na posiedzeniu związku kupców samodzielnych branży żywnościowej, w Katowicach są w porozumieniu z cenami ostatniemi niższe przeciętnie o 10—15 pr.

— **Wybory do Rady miejskiej w Łodzi.** Wedle dotychczasowych obliczeń lista nr. 7. (NPR) otrzymała 42.465 głosów, lista nr. 2 (PPS) 19072, nr. 8. (Chrześc. Jedn. Narod.) 51.634, na unieważnioną listę nr. 5. padło około 5.000 głosów. Wobec powyższego wyniku lista nr. 8 otrzyma przypuszczalnie 23 do 24 mandaty, lista nr. 7. 19 do 20 mandatów, lista nr. 2. 8 mandatów. Zainteresowanie wyborami było b. słabe. Głosował na ogół 60 procent ludności. Przebieg wyborów był zupełnie spokojny.

— **Aresztowanie zjazdu komunistycznego w Warszawie.** Ubiegłej nocy policja warsz. aresztowała 40 delegatów organizacji bolszewickich z różnych miast Rzpltej, którzy zebrali się na tajny zjazd. Materjały skonfiskowane przez policję są niesłychanie kompromitujące. W ręku władz bezpieczeństwa znajduje się lista działaczy komunistycznych w Polsce. Zjazd miał obradować nad sprawą zamordowania Worowskiego.

— **Grad wybił 1000 szyb.** Z Kołomyji donoszą, że 9. bm. **przeszła nad tem miastem wielka burza, połączona z gradem, który w samych tylko wojskowych budynkach wybił** przeszło 1000 szyb. (m)

Ze świata.

— **Kongres adwokatów francuskich.** otwarto w Rouen. Przybyli nań także przedstawiciele palestry polskiej.

— **Czesi chwalą się flotą powietrzną.** Na cześć pobytu marszałka Focha w Czechosłowacji min. obrony narodowej projektuje wielkie manewry lotnicze, w których wziąć ma udział około 50 samolotów.

— (u) **Ruch księgarski w Czechosłowacji.** Wedle urzędowej statystyki wydano w r. 1921 w Czechosłowacji ogółem 5838 książek, w porównaniu z 1920 rokiem o 2226 książek więcej.

— **Epidemia tyfusu w Budapeszcie.** W Budapeszcie sroży się w zastraszający sposób epidemia tyfusu plamistego. W mieście panika.

— **Wstręt do delegatów sowieckich.** Szwajcarski Rząd Związkowy zakomunikował, że w przyszłości odmówi wszelkich wiz dla osób tytułujących się delegatami sowieckimi.

— **Rozprawa rewizyjna Kruppa** odbędzie się 18. b. m. w Düsseldorfie.

— **Śmiercionośne muchy w Rumunji.** Zoologiczno-techniczny inspektorat rumuński komunikuje, że w ostatnich czasach pojawiła się w Rumunji w wielkiej ilości mucha, zwana „Columbara", której ukłucie powoduje ciężkie a nawet śmiertelne zakażenie krwi. Mucha ta grasuje obecnie szczególnie w południowo-zachodniej Rumunji dokąd została przyniesiona silnym wiatrem z północnej Serbji. Ofiarą tej plagi padło dotychczas w Rumunji 15.000 sztuk bydła. Skonstatowano również kilka wypadków śmierci wśród ludzi. (Aw)

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **VI posiedzenie lwowskiego oddziału Tow. fizycznego** odbędzie się we czwartek dnia 17 bm. o godzinie 19 min. 30 w sali fizycznej Politechniki z następującym porządkiem dziennym: Prof. dr. Klemensiewicz „Klasyczna mechanika, a teorja promieniowania".

— **Wykład prof. Winc. Lutosławskiego.** Staraniem Związku stud. wydz. filozof. U. J. K. odbędzie się we wtorek 15. b. m. wykład prof. Lutosławskiego p. t.: „O metodach i zadaniach metafizyki". Początek o godz. 8 wiecz. w Collegium maximum uniwersytetu (gmach posejm.). Wstęp 2000 mk., akademicki 1000 mk. Bilety do nabycia w dniu wykładu od godz. 7 wiecz. u wejścia do sali.

— **Komitet Tygodnia Czerw. Krzyża** prosi panie ze wszystkich stowarzyszeń o łaskawe przybycie na posiedzenie w środę 16. b. m. o godz. 6-tej, ul. Bielowskiego 6, w sprawie wieczoru, kabaretu i festynu na Targach Wsch.

— **Komitet budowy II-go Domu Techników** zawiadamia, iż zapowiedziany na dzień 10. bm. podwieczorek w kawiarni Renaissance, odłożono na dzień 27. bm.

— **Dwa dni Technika w Stanisławowie.** Komitet Budowy II. Domu Techników donosi, że w dniu 20. i 21. b. m. odbędą się w Stanisławowie „Dwa dni Technika" z nader urozmaiconym programem.

— **„Trystana i Izolde" Wagnera** wykona Polskie Tow. muzyczne na najbliższym koncercie tj. w niedzielę i poniedziałek Zielonych Świąt. Do wykonania tego wspaniałego dzieła muzycznego, o którym sam Wagner mówi, że „mam uczucie, iż tem dziełem dokazałem coś wielkiego" — musiano zaprosić znanego artystę-śpiewaka niemieckiego, Polaka p. Kohmana, artystkę operową warszawską p. Helenę Ruszkowską i art. opery lwowskiej p. Celinę Nahlikównę. Utwór ten będzie dla Lwowa nowością i przez muzyków już oddawna jest z niecierpliwością oczekiwany. Aby umożliwić słuchanie „Trystana" jak najliczniejszemu zastępowi muzyków, Tow. muz. z powodu szczupłych rozmiarów sali koncertowej wykona ten utwór dwukrotnie.

— **Wieczór muzyki polskiej w Koszycach.** Staraniem dyrygenta opery Milana Zuny, słowacke Narodni Divadlo urządza 17 maja w Koszycach wieczór muzyki polskiej. Orkiestra wykona urywki z Halki i „Step" Noskowskiego. Nadto odśpiewane zostaną arje operowe oraz pieśni polskie. Tańce wykona balet opery.

— **W Salonie sztuki współczesnej „Zachęta" przy ul. Legionów 7, wystawiono obecnie między innymi obrazy, ofiarowane przez artystów na dochód Towarzystwa dziennikarzy polskich we Lwowie. Są to prześliczne akwarele, olejne obrazy i rysunki tak wybitnych artystów jak Hawla, Kitza, Malskiego, Pichora, Reyznera, Ruzamskiego, Rychter-Janowskiej i Wodzinowskiego. Piękne te prace znajdą niewątpliwie chętnych nabywców i przysporzą dochodu na tak szlachetny cel, jak fundusz wdów i sierót po dziennikarzach polskich.**

Komunikaty.

Dom wycieczkowy towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie został otwarty w dawnych barakach wojskowych na Podgórzu-Zabłociu, tuż obok przystanku tramwajowego za III-cim mostem. Wycieczki należy zgłaszać najmniej w dziesięć dni przed przyjazdem do Krakowa do Zarządu Głównego T. S. L. Kraków, ul. św. Anny 5.

Szkoł marynarki wojennej.

Kierownictwo Marynarki wojennej zamierza rozpocząć w lipcu r. b. kurs szkoły specjalistów morskich w Świeciu. Kurs będzie trwał 3—4 miesięcy, poczem uczniowie, którzy go ukończyli, przejdą na kurs podoficerów marynarki, trwający 5 miesięcy.

Przewidzianych jest około 250 uczniów marynarzy.

Szkoła dzieli się na wydziały: pokładowy i techniczny, które z kolei obejmują szereg klas specjalnych.

Szkoła specjalistów morskich podlega pod względem dyscyplinarnym lokalnym władzom wojskowym, pod innymi zaś względami szefowi kierownictwa marynarki wojennej.

Na kurs specjalistów morskich są zasadniczo przyjmowani szeregowi ochotnicy, którzy przeszli wyszkolenie rekruckie i posiadają dobrą opinję odnośnych przełożonych i byli zaokrętowani.

Po ukończeniu kursu, uczniowie są awansowani na starszych marynarzy.

Na kurs podoficerów przyjmowani są zasadniczo szeregowi — ochotnicy, którzy ukończyli pomyślnie kurs specjalistów morskich, byli przez oznaczony okres czasu zaokrętowani, posiadają dobre kwalifikacje, oraz złożą pisemne zobowiązanie odsłużenia czynnie w marynarce wojennej ustanowionego okresu za czas nauki w szkole, ponad okres służby, przewidziany w ustawie, lub w zobowiązaniu do służby ochotniczej.

Po ukończonym kursie dla podoficerów, — uczniowie szkoły zostają na wniosek komendanta szkoł mianowani „matami" (kapralami) rozkazem szefa kierownictwa marynarki wojennej.

Mogą oni po przesłużeniu pewnego okresu zostać podoficerami zawodowymi.

Szkoła specjalistów morskich w Świeciu jest jedyną uczelnią, szkolącą niższy personal techniczny floty, co ma również wielkie znaczenie i dla marynarki handlowej.

Nadesłane.

Z operetki.

NARZECZONA LUKULLUSA

operetka w 3 aktach z muzyką J. Gilberta.

Kompozycja ujawnia zdolną rękę i wybredniejszy smak a dla chciwych rytmu tanecznego sporo pokarmu. Styl nowoczesnej operetki, schlebiający nieumotywowanym wkładom tanecznym, nie daje muzyce istotnego i organicznego udziału w akcji; raczej skazuje ją na milczenie tam, gdzieby mogła wypowiedzieć coś ważnego. Sceny lub momenty nadające się do ujęcia z stanowiska lirycznego lub dramatycznego — a jest ich tu dosyć — prawdziwy kompozytor teatralny z pewnością podkreśliłby muzycznie. Przez zbędne wprowadzenie pobocznych figur skorych do tańca rozkawałkowuje się takie sceny. Instrumentacja dość szablonowa, a że się nie narzuca, to jest zaleta. O zmysłowym blasku, właściwym muzyce Falla lub Lehara, ani mowy.

Libretto odtwarza świat rzymski, zwłaszcza wzbogaconych optymatów z nieudałą aluzją do stosunków współczesnych. Głębsze tło to groźba wojny rzymsko-illyryjskiej. Tło historyczne wymaga bogatej wystawy w dekoracjach i kostjumach. Pod tym względem artyzm pp. Balka i Polityńskiego dużo dokazał zwłaszcza w drugiem akcie; widok na Rzym w pierwszym akcie ucierpiał z powodu szczupłych rozmiarów sceny.

Wykonanie premiery poruczono tuzinowi sił scenicznych, z których ledwie kilka odpowiedziało zadaniu. Zmobilizowanie innych sił podrzędnych nie było trafne. Dialog i rozwlekłe tempo nużyły. W ogóle na tym punkcie operetka często utyka i tu konieczną jest reforma.

Zespół męski jest wprawdzie liczny lecz mało posiada sił odpowiednich. Tu perlustracja z odpowiednią klasyfikacją jest wskazana.

Z wykonawców doskonale się wywiązali p. p. Fedyczkowska i Łowczyński; ich muzykalność, szczere uczucie i kultura artystyczna zadecydowały o powodzeniu muzycznej strony. Głos p. Fedyczkowskiej pięknie się rozwija i ma dobrą przyszłość. P. Brzeska jako hetera interesowała trafnym kostjumem, względnie jego przejrzystością. W mniejszych rolach zasłużyli na uznanie pp. Kasprowiczowa i Olędzki. Czy Lukullus historyczny umiał śpiewać, niewiadomo, lecz w operetce powinien mieć choćby trochę głosu. Nieestetyczny widok dawały nagie nogi mężczyzn bez trykotów. Nowością był kankan i walc tańczony w czasach rzymskich!!

Z całości najlepsze wrażenie wywarł malowniczy i muzycznie interesujący drugi akt. Teatr był pełny; wiele ustępów wokalnych i tanecznych musiano powtórzyć. Grd.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 14. maja.

+ **Spekulacje na marce polskiej.** W ostatnich czasach dzięki usiłowaniom sfer miarodajnych udało się w znacznym stopniu uniezależnić kurs marki polskiej od Berlina. Zależność taka wobec silnych wahań marki niemieckiej dawała się bardzo dotkliwie odczuwać. Pewna zależność istnieje jednak i tłumaczyć należy to istniejącą techniką — sprzedaży marki polskiej w Berlinie i Gdańsku, mianowicie banki warszawskie i gdańskie w okresie zapotrzebowania marek polskich blankują wypłatę na Warszawę tj. sprzedają sumy markowe, których nie posiadają. Faktyczna realizacja tj. wypłata w Warszawie odbywa się dopiero po 10—14 dniach, a w międzyczasie bank stara się pokryć tj. odkupić po kursie niższym zarabiając jednocześnie na odsetkach, dzięki obrotom waluty wpłaconej za zblankowane marki polskie. Proceder ten uprawiają również banki polskie w Berlinie i Gdańsku. Celem zapobieżenia tym manipulacjom ułatwiającym grę na zwyżkę marki polskiej min. skarbu specjalnym okólnikiem zażądało od banków dewizowych, by zaprzestały honorowania wypłat na Warszawę i zawiadomiły swych korespondentów zagranicznych, że na przyszłość pozwalają im dysponować wyłącznie czekami płatnymi natychmiast po okazaniu w Warszawie. Sposób ten wznacznym stopniu wpłynie na zmniejszenie spekulacji marką polską.

+ **Zakończenie strajku urzędników w tow. naftowem Limanowa.** Niepraktykowany dotychczas strajk uzędników naftowyćh w tow. Limanowa został zakończony, na podstawie porozumienia. — Urzędnicy uzyskali między innemi 60 proc. podwyżki płacy.

Jednak fakt, że w jednej z najbogatszych firm naftowych mogło dojść do strajku urzędników jest nader znamienny. Pobory urzędników w towarzystwie „Limanowa" wynosiła jedną trzecią tego, co własnowolnie przyznały urzędnikom inne firmy.

Rzeczywiście, że w tym wypadku reprezentanci kapitału zagranicznego, wykazali jeszcze raz złą wolę i lekceważenie sił krajowych, których pracą prowadzony jest nasz przemysł naftowy. Umożliwienie egzystencji ludziom, którzy przez szereg lat zajęci byli w towarzystwie „Limanowa", nastąpiło dopiero pod wpływem presji, jaką był strajk, do którego musieli się uciec doprowadzeni do ostateczności pracownicy. (f)

+ **Obsadzenie miejsc wystawowych na III. Targach Wschodnich przez zagranicę.** Charakterystycznym rysem tegorocznej kampanji przygotowawczej jest masowy napływ uczestników zagranicznych. Z wielkiej taryfy opłat obowiązujących w pierwszym okresie kampanji skrzystali wystawcy z Austrji, Niemiec, Węgier, Francji, Włoch i Belgji.

Drugim znamiennym rysem tegorocznej kampanji są duże rozmiary przestrzeni, zamawiane pod eksponaty. Dochodzą one w wielu wypadkach do 100 i wyżej m. kw. W interesie wystawców krajowych, leży wcześniejsze składanie deklaracji na miejsca wystawowe.

— **Z krajowego towarzystwa naftowego.** Wczoraj tj. dn. 14 bm. odbyło się we Lwowie posiedzenie wydziału krajowego Towarzystwa Naftowego, na którem w imieniu Związku Rafinerow wpłynął na porządek dzienny wniosek o zwołanie do Warszawy zjazdu przemysłowców naftow.

Rozchodziło się o ustalenie terminu zjazdu, który według projektodawcy ma się odbyć — po ustąpieniu obecnego ministra handlu i przemysłu dra Stefana Ossowskiego. Ponieważ moment ustąpienia p. ministra był zbyt trudny do określenia, uchwalono zwołać zjazd z tem, że termin, ustalony zostanie później w porozumieniu, ze Zw. Rafinerów.

Powyższe postawienie kwestji świadczy dobitnie z jaką niecierpliwością oczekują, niektóre sfery na ustąpienie dra Ossowskiego, nienawidzonego za przeprowadzenie ustawy o ropie bruttowej — Między innemi uchwalono wystąpić z centralnego Związku Przemysłu i Górnictwa, motywując uchwałę brakiem funduszu na opłatę wysokich wkładek. (K)

+ **Rewizja rozdziału wywozu jaj.** Rada ministrów na posiedzeniu dnia 14 bm. uchwaliła poddać rewizji rozdział wywozu jaj dokonany przez główny urząd przywozu i wywozu. Rewizję rozdziału dokona w dniach najbliższych minister przemysłu i handlu na zasadach ustalonych powyższą uchwałą, przy współudziale reprezentantów władz i zainteresowanych organizacji. (Pat.)

+ **Handel między Polską a Francją.** W stosunkach handlowych między Polską a Francją eksport polski wzrasta, podczas gdy zmniesza się import towarów konsumcyjnych.

W roku 1920 przywóz z Francji wynosił 14.518 tonn, w 1921 r. 21.851 tonn, a w pierwszem półroczu 1922 r. wynosił 13.628 tonn. — W szybszym tempie wzrasta nasz wywóz do Francji. W 1920 r. wynosił 2.252 tonn; w 1921 roku 36.329 tonn, w pierwszym zaś półroczu 1922 r. wyniósł 45.693 tonny. Przywóz francuski w ciągu pierwszego półrocza 1922 r. w porównaniu z takim samym okresem r. 1921 zmniejszył się dla trzech kategorji towarów; dla artykułów spożywczych o 80 proc., dla półfabrykatów o 76 proc. i dla fabrykatów o 72 proc. natomiast wzrósł o 417 proc. dla surowców. — Zwiększenie to przypada na towary produkcyjne: wełnę, bawełnę, szmaty, makulaturę, garbniki, nawozy mineralne, fosforowe, oraz saletrę, azotan i siarczan amonu, który po raz pierwszy otrzymaliśmy z Francji.

Wywóz zaś nasz do Francji w tym samym okresie zwiększył się o 719 procent. Prawie połowę ogólnej wartości franc. przywozu w r. 1922 stanowiły wyroby gotowe, których dostarczono do Polski za przeszło 6 miljonów franków szwajc.; jedną trzecią stanowiły surowce, przeszło 4 milj. franków szwajc., jedną siódmą półfabrykaty, około 2 milj. fr. szwajc. i prawie jedną dwudziestą część produkty spożywcze, około 750 tysięcy franków szwajc. Co do naszego wywozu, pierwsze miejsce zajmują produkty spożywcze, przeszło 2 miljony fr. szwajc., następnie półfabrykaty — około 620 tysięcy fr. szwajc., wyroby gotowe — 60 tys. fr. szwajc. i surowce — 480.000 franków szwajcarskich. Pomimo zwiększonego do Francji wywozu, cały nasz wywóz pokrył zaledwie 31 procent wartości francuskiego do nas przywozu. (m)

+ **Deficyt włoski**, który wedle przewidywań z końca br. miał na rok 1923/24 wynosić 4 miljardy lirów został zredukowany o 1 miljard 187 miljonów.

Giełda.

+ **Giełda pieniężna.** Na targu papierosów dywidendowych haussa. — Obroty liczne. — Waluty utrzymane, marka niem. dalej słabsza. — Zieleniewski stracił 70000 punktów i spadł na 350000 — Ćmielów 63000 — Chodorów obniżył się na 162000 — Oikosy 190 pod koniec 173000 Grafota 16—18000 — Niemojowski 44—46500 — Pezet 26 i 25000 — Pocisk 20—21000 — Pth 16000 P. nafta przejściowo 40000, ustaliła się przy 38000 Browary z 390000 potaniały na 375000 — Siersza el. 35000 — Górnicza 280—290000 — Bank Hip. notował 19—20000 — Bank roln. 20—21000 — Bank Przemysł. 31—33000 — Z. Bank kred. 16—17000 — Dolary 48000 — Praga 1415—1450 — Londyn 222—224000 — Paryż 3175—3180 — Wiedeń 69—70 — Berlin spadł na 1'10 — Budapeszt 11 — Korony czeskie 1430 — Tendencja w akcjach chwiejno-zniżkowa, w walutach utrzymana. — Akcje niekotowane słabsze — Ruch ożywiony. — Jaworzno 570—625000 — Machlejd 26½—28000 — Gazy 605—620000 — Wimer 82—85 — Elektrownia n. 7½—8 — Chybi 165—180 — Foreste 29—30 — Gazociągi 29—33 — Rolindustri 16—17½ Nitrat 23—25 — Cegielski 645—670 — Ska akc. wyd. 14 — Olkusz 58 — Motor 15½—16.

+ **Akcje giełdy krakowskiej.** Polskie Tow. Handl. 21.000. Impex 2300. Pharma 70.000. Pol. Glob 5500. Żegluga Polska 7000. Zieleniewski 490.000. Cegielski 750.000. Trzebinia fabr. masz. 75.000. Pocisk 30.000. Górka 480.000. Siersza górnicza 390.000. Tepege 185.600. Polska Nafta 47.000. Fabr. przet. tłuszcz. w Trzebini 150.000. Krakus 80.000. Chodorów rafin. 195.000. Siersza elektr. 40.000. Ćmielów 85.000. Bank Sp. Zar. 155.000. Ziemski Bank Kred. 25.000. Polski Bank Przemysł. 35.000. „Pokucie" 23.000.

+ **Akcje giełdy warszawskiej.** Scholce i Kijewski 160.000. Cegielski 660.000. Częstocice 680.000. Zawiercie 680.000. Tow. akc. fabr. cukr. 825.000. Modrzejów 540.000. Ostrowieckie Zakł. 310.000. Starachowice 275.000. Pocisk 31.000. Fabr. parow. 95.000. Żyrardów 6,500.000. Polska Nafta 48.000. Chodorów cukr. 175.000. Ćmielów 75.000. Spirytus 145.000.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	14 maja	B) Akc. przem.	14 maja
Akc. Związk. .	10000	Górka . . .	350000
Dyskont Lw. .	—	Oikos . . .	T 190000
Handl. Pozn. .	19000	Parowozy . .	T 88000
Hipot. akc. . .	T 20000	Patrja . . .	32000
Hipot. zemel. .	1000	Pezet . . .	T 26000
Małopolski . .	21000	Pocisk . . .	T 21000
Powszechny .	12000	Pol. Glob . .	T 4500
Przemysłowy .	T 33000	Pol. Nafta . .	T 42000
Ziemski kred.	T 17000	Pol. Tow. Bud.	30000
B) Akc. przem.		Pol. Tcw. H. .	T 16000
Browar Lwow.	T 395000	Rakszawa . .	T 130000
Chodorów . .	T 170000	Siersza el. . .	T 35000
Karpalit . .	T 40000	Gór. Siersza .	T 290000
Ćmielów . .	T 63000	Tepege . . .	100000
Portland z S. .	—	Tespy sól pot.	T 250000
Galicia . . .	2,200.000	Zieleniewski .	T 420000
Gafota ex . .	T 18000	Zegluga pol. .	7000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 113	Lwów — dnia 14 maja 1922		Warszawa dnia 14 maja	Kraków dnia 14 V.	Zurych dnia 14 V.	Berlin dnia 12 V
	Gotówka	Dewizy	Dewizy			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0·01·16	50·00
1 funt ang.	221000—223000	222000—224000	219750—223750	225000—228000	25·69	196008·00
100 frs franc.	315000—317000	317000—319000	314000—317500	320000—330000	36·80	28230·92
100 fr. szwaj.	856000—864000	866000—874000	853500—863000	890000—900000	100·00	76900·72
100 frc. belg.	270000 272000	271500—273500	271700—274500	282000—282000	28·60	24510·35
100 K czesk.	142000—144000	144000—146000	142200—143500	140000—150000	15·52	1281·78
100 K węg.	1050—1070	1090—1110	—·—	950—950	—·10	7·88
100 K austr.	68—69	69—70	66—68	68—73	—·0078	59·89
100 M niem.	105—110	107—113	095—102	100—110	0·01·19	100·—
1 Dolar am.	47750—48250	47750—48250	47470—47980	48000—49750	5·56	42992·25
100 Lir wł.	24200—24400	245000—247000	233000—234500	23500—24500	27·00	2080·04
100 Lei rum.	21000—22000	22000—23000	—·—	000—000	2·42	94·65
1 guld. hol.	16000—16200	18650—18850	18750—18875	18500—19500	217·75	16708·12
100 K norw.	—·—	P 33500—34000	—·—	—	98·25	7022·40
100 K duńsk.	—·—	58000—62000	—·—	—	102·75	7955·06
100 K szw.	—·—	—·—	—·—	—	142·00	11261·77

UWAGA: „P" oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

Nowe książki i pisma.

(e) „Przyjaciel Szkoły". Dwutygodnik Nauczycielstwa Polskiego. Rok II. Nr. 9. (5. maja 1923). Poznań, ul. Różana 4 a. Wyszedł nowy zeszyt „Przyjaciela Szkoły". Na pierwszem miejscu znajdujemy pracę p. F. Przyjemskiego „Sprawa wychowania i kształcenia obywatelskiego w naszych szkołach". Następnie artykuł St. Swidwińskiego pt. „Na pięciolecie budowy Państwa u podstaw". Rozprawa stanowi cenny przyczynek do historji współczesnego szkolnictwa polskiego. W. Osterloff omawia słynny „Elementarz Komisji Edukacji Narodowej", podając przy tem liczne wyjątki z niego, a Dr. A. Klęsk, dobry obserwator dziecka, przestrzega: „Nie psujmy dzieci". W rubryce „Praktyka nauczycielska" znaduje się lekcja praktyczna na temat „Przejście od ułamków zwykłych do dziesiętnych". Numer uzupełnia: „O potrzebie rozwijania w dzieciach umiłowania prawdy i poszanowania cudzej własności".

SPORT.

Zawody lekkoatletyczne Pogoni. Bieg 400 m.: 1) Dręgiewicz 59 sek., 2) Prugar, 3) Kawa, 4) Rubinowski.

Rzut kulą oburącz: 1) Szydłowski 10.16½ prawą, 8.25 lewą. 2) Prugar 8.39½ i 6.30½, 3) Kuchar M.

Skok w dal z rozbiegiem pań: 1) Szmendziukówna 4.61 m. 2) Gwizdałówna 3.96 m. 3) Zamrugiewiczówna 3.76, 4) Bogucka.

Skok w wyż z rozbiegiem: 1) Naróg 1.56 m. 2) Szydłowski 1.50 m. 3) Rzepecki 1.35 m.

Wyścigi kolarskie urządzone wczoraj przez Lwowskie Tow. Kolarzy i Motorzystów na drodze Stryjskiej dały następujące rezultaty:

Bieg 20 km.: 1) Kostrzewski 37:42, 2) Ignatowicz 37:45, 3) Blicharski 38:15, 4) Krzemiński 38:15⅘.

Bieg 10 km.: 1) Adler 18:32, 2) Kleczyński 18:33, 3) Wł. Kostrzewski.

Piłka nożna Sturm (Bielsko) — Lechia 3:1 (2:0). Sobotni ten match przyniósł zasłużone zwycięstwo drużynie bialskiej, której najlepszą częścią jest bez wątpienia napad, grający szybko, zgrabnie i orjentujący się momentalnie. Znać krakowską szkołę jednem słowem, aczkolwiek drużyna ta znajduje się na ostatniem miejscu tabeli mistrzostwa związku krakowskiego, to jednak niektóre drużyny nasze wiele by się od niej mogły nauczyć. Uderza gra prowadzona fair i zgranie w drużynie. Coś nie coś zarzucić by można obronie. Bramkarz świetny. Lechia przedstawiała w sobotę bardzo smutny obraz drużyny, która się nie rozumie i żadną miarą skonsolidować nie może. Budzianowski nie mógł sobie absolutnie poradzić z szybko i zgrabnie grającym napadem gości. Atak Lechii zawiódł kompletnie, na wysokości zadania stanęła jedynie pomoc, której zawdzięcza Lechia jaki taki wynik sobotni.

Sturm zdobył swoje punkty w 5. i 25. minucie pierwszej połowy i w 14 minucie drugiej połowy. Stosunek cornerów 5 : 4 (3 : 1) dla Lechii. Sędziował bardzo dobrze p. inż. Dudryk.

Sturm — Hasmonea 1 : 1 (1 : 0). Hasmonea w osłabionym składzie, bez Birnbacha, Zuckera i Vogla o mało co nie zeszła z boiska pobitą. Bramkę wyrównującą strzelił Steuermann w 28 minucie drugiej połowy, lecz musiał wskutek zarządzenia sędziego opuścić boisko. Do korzystnego dla Sturmu wyniku przyczynił się w pierwszym rzędzie doskonały bramkarz Penhala. Sędziował p. Zimmermann.

Czarni — Polonia 5 : 2 (3 : 0). Zawody te oczekiwane ze zrozumiałem zainteresowaniem przyniosły zasłużone i niewyrażone w pełni w stosunku cyfrowym zwycięstwo Czarnym. Przewaga, jaką drużyna Czarnych ujawniła przez cały ciąg gry (i to nietylko pod względem taktycznym ale przedewszystkiem pod względem technicznym) w dziwnym świetle przedstawia skargi i żale Poloni, pretendującej bezwzględnie do drugiego miejsca w mistrzostwie okręgowem. Match niedzielny ujawnił ponad wszelką wątpliwość, że zamierzenia te w bieżącym roku przynajmniej się nie ziszczą.

Zresztą stanowi Polonja drużynę bardzo dobrze grającą, lecz niezupełnie zgraną. Trójka środkowa pracowita, pomoc dobra itd., aż do bramkarza, który zdradzał chwilami dziwną lekkomyślność.

Czarni grali w pierwszej połowie świetnie. W drugiej natomiast, po dwóch bramkach Polonji uzyskanych w pierwszych siedmiu minutach gra przybrała charakter więcej defenzywny i tem po różniło się znacznie od tempa rozwiniętego w pierwszej połowie. Czy te oba punkty Polonji, (zwłaszcza druga bramka z rzutu karnego) były tak całkiem zasłużone, co do tego dyskutować nie warto, bo sprawa ostatecznie przesądzona. W każdym razie może Polonja mówić o szczęściu, jeśli tak mało sposobnych do uzyskania bramki sytuacji dało jej aż dwa punkty.

Czarni wystąpili w zmienionym składzie: Scott na łączniku, Bauler, Witkowski i Kopeć w pomocy. Atak Czarnych chodził w pierwszej połowie znakomicie, zwłaszcza Müller pracował wzorowo, przygotowując pracowicie sytuacje do strzału. Karnecki wyrabia się coraz bardziej. Środkowa trójka rozwinęła grę energiczną, lecz nie umiała niejednokrotnie trafić do pustej bramki. Witkowski wraca do formy, wyraźnie, Hawling w obronie nie dorównywa wczoraj swemu towarzyszowi Kmicińskiemu, który był jednym z najlepszych graczy na boisku.

Bramki dla Czarnych strzelone zostały w pierwszej połowie przez Drapałę w 7. i 35. minucie i w 38. przez Wójcika. W pierwszej minucie drugiej połowy pierwszy goal dla Poloni, w 7. minucie z rzutu karnego drugi. Czwartą bramkę dla Czarnych strzelił Wójcik w 14-tej, a piątą Scott w 21. minucie. W 33. minucie usuwa sędzia Dobrzańskiego z Polonji i Hawlinga z boiska. Odtąd szwankuje naturalnie napad Czarnych, gdyż Scott przechodzi do obrony.

Stosunek cornerów 4 : 2 (0 : 1) dla Czarnych. Sędziował p. kapt. Engel. **N.**

Adeira (Wiedeń) - Pogoń. Dwudniowe zawody w piłce nożnej między powyższemi drużynami odbędą się w Zielone święta. Początek zawodu w oba dnie o godz. 5. popoł. Przedsprzedaż biletów od 14. bm. w lokalu LKS. Pogoń od godz. 5. do 8. wieczorem.

— **Nauczycielską wycieczkę do Tatr** obejmującą poznanie najpiękniejszych partyj po polskiej i czecho-słowackiej stronie organizuje Sekcja wycieczkowa krakowskiego Ogniska naucz. w czasie od 31. lipca do 11. sierpnia r. 1923, kosztem około pół miljona marek od osoby.

Zgłoszenia w formie przysłania zadatku w wysokości 50.000 Mp. przyjmuje i informacyj udziela p. Jan Szkodziński w Krakowie, Rynek główny l. 29, II. p. najpóźniej do końca maja.

Osoby z poza sfer naucz. należące do inteligencji umysłowo pracującej będą do wycieczki przyjęte.

Dziś premiera ostatniej Serji IV. „Parizetta“ Tylko od wtorku 15. do piątku 18. bm. w „APOLLO“

TANIEJ o 50%!!!

Korzystaj z wielkiej wyprzedaży!!

W razie gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszem źródłem zakupu jest

„Warszawska Konkurencja“

dowodem czego świadczą tysiące listów, napływające z gorącemi podziękowaniami za solidność i taniość towarów.

Resztki na ubrania i kostjumy.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjumy damskie. Resztki te są z materjałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości we wszystkich kolorach

Cena za 3 metry gatunek	„A“	75,000 mkp.
„ „ 3 „ „	„B“	105,000 „
„ „ 3 „ „	„C“	165,000 „
„ „ 3 „ „	„D“	195,000 „
„ „ 3 „ „	„E“	225,000 „

Na żądanie klijenta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie kieszenie i do rękawów po mk. 50,000, wyższy gat. 60,000 i 75,000 mk.

Polecamy po starych cenach bostony na czarne lub granatowe ubrania. Boston „A“ 60.000 za mtr, „B“ 75 000, „C“ 90,000. „D“ 120,000, „E“ 150,000 mk. za mtr.

Na letnie ubrania polecamy najmodniejsze towary po nader przystępnych cenach gat. I. 65.000 mk., gat. II. 80,000, gat. III. 95,000, gat. IV. 115,000 mk. za metr.

Resztki na kupony spodniowe.

Czysto wełniane czarne tło w białe paseczki do ubrań wizytowych po 35.000 mk.
„ kamgarnowe . . . . po 80.000 95.000 i 120.000 mk.

Struks specjalnie do konnej jazdy, kolor wojskowy lub piaskowy najwyższy gat. cena za 1 metr 120.000.

Materjał pluszowy w prążki na spodnie, kurtki w różne kolory po 26.000, 28.000 i 30.000 mk. za metr.

Materjały damskie.

Materjał „Subinion“ nadający się na suknie we wszystkich kolorach po 30,000 mk. za metr., wyższego gat. na eleganckie szykowne suknie wizytowe po 47.000 mk. za metr.

Szewioty damskie z najlepszego wyrobu, podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 19.000 mk. za metr, wyższy gat. 21.500 za metr.

Sztuczki na całe spódniczki za 35.000 mk.
„ „ bluzki „ 25.000 mk.

Markizety, Etaminy gładkie i desen. zagran. podwójnej szerokości od 18.500 do 28.000 mk.

Eponge na damskie kostjumy śliczne desenie, w pasy i kraty po 34.000 mk. za mtr.

Alpaga czarna na sukienki, fartuszki i t. p. po 24.200 mk. za metr.

Jedwab crepe de chine zagran. szerok. 100 cm. we wszystkich kolorach po 87.500 mk. za metr.

Zefiry na letnie bluzeczki, śliczne desenie po 14.000 mk. za metr.

Kupon na całą letnią suknię we wszystkich kolorach, cena za kupon 60 000, 75.000 i 90.000 mk. Materjał **„Trykotina“** we wszystkich najmodniejszych kolorach odcinek na całą suknię mk. 85.000, na bluzkę 45.000 mk.

Płótna na bieliznę, pościel, wsypy, poszewki, i t. p. sztuczka 17 metrów po 150.000, 170,000 i 185.000 mk. — **Płócienka białe** w paski na ubranka dziecinne, bieliznę, fartuszki i t. p. 8.500 i 9.500 mk. za metr. — **Zefiry** zagraniczne na koszule od 8.500 do 11.500 mk. za metr. — **Prześcieradła** białe (rozm. 2 mtr) szerokość naturalna po mk. 36.000. — **„Tyk“** na wsypy najlepszego gatunku gwarantowane nieprzepuszczające pierzy po 10.000, 11.500 i 12.500 mk. za metr.

Oxford pościelowy na poszwy do pierzyn i powłoki w kraty i kwiaty po mk. 8500, 10000 i 11000.

Cajgi bardzo trwałe i praktyczne po 8000 i 9000 mk., podwójnej szerokości najlepszego gatunku po 20000, 25000 i 30000 mk.

Flanele francuskie od 8000 do 11500mk.

Obrusy białe w desenie, duże na 6 osób po 45000 mk.

Ręczniki waflowe trwałe w praniu od 8500 do 9500 mk.

Ręczniki gładkie od 14000 do 16000 mk.

Dymka biała na kalesony od 10000 do 13500 mk.

Surówka metkal biała i kremowa od 8500 do 10000 mk.

Chusteczki do nosa białe i kolorowe od 24000, 30000, 36000 i 40000 za tuzin.

Kołdry pluszowe czysto wełniane, desen. puszyste, z powodu swych kolorów i desen. są ozdobą sypialni po mk. 100000 i 130000.

Takie same ciemne bez deseni po 70000 mk.

Kapy na łóżka pikowe kolor. w ładne desen. 50000 mk. za sztukę.

Kołdry watowe kryte satyną na białej wacie największy rozmiar od 125000 do 150.000 mk. — **Chustki** w najmodniejsze kraty różnych deseni po 50.000 i 60.000 mk. Chustki duże, zimowe, puszyste, ciepłe, lekkie, w śliczne desen. po 80.000, 100,000 i 135,000 mk. **Koszule** męskie zefirowe, dzienne, modne desenie z mankietami i kołnierzykami po 40.000 i 45.000 mk. Gotowe koszule nocne po 30.000 mk. — **Kalesony** męskie z żyrardowskiej dymki po 25.000 mk. **Spodniczki** (halki) batystowe z koronkami i wstawkami po 20.000 mk. **Reformy** damskie białe, czarne, kolorowe po 16000 mk. **Koszule damskie** batystowe z koronkami i wstawkami po 27.500 mk.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową bez zadatku. (Płaci się przy odbiorze. Za przesyłkę i opakowanie dolicza się podług taryfy pocztowej do 10.000 mk.

Bez wszelkiego ryzyka!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje gdyż jeżeli towar się nie podoba przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienia prosimy adresować:

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

WARSZAWSKA KONKURENCJA

Sp. z ogr. o.

Warszawa ul. Zielna Nr. 51. (róg Królewskiej).

Przyjeżdżających do Warszawy uprzejmie prosimy o łaskawe zwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towaru i cen.

Od naszych Klientów otrzymujemy dużo podziękowań. 1223

Artur Smetny, stroiciel fortepianów, Chmielowskiego 5, przyjmuje strojenia i reparacje. 3960

Centryfuga „Alfa“ i maselnica zaraz do sprzedania. Washington Kopernika 22. Sprzedaje, kupuje i w komis przyjmuje wszelkie przedmioty. 1889

Nauka i wychowanie.

WPISY na nowe kursy księgowości pojed. i podwójnej i innych przedmiotów, ranne i wieczorne, przyjmują od 5-25. maja br. codzien. od 10-12 i od 5-7. **Konc. Prakt. Kursy księgowości Z. Olszewskiego, Lwów, Ksiżowa 38.**

Posady i prace.

Zdolny urzędnik lat 26 Polak żonaty, z braku protekcji tą drogą poszukuje posady w charakterze urzędnika administracyjnego, magazyniera, lub wogóle jakiejkolwiek pracy Posiada znajomość buchalterji. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia pod „Pracowity“ do Admin. „Kurjera lwow.“ 4016

Różne.

Zgubioną książeczkę wojskową, wystawioną przez komisję kontrolną na nazwisko plut. Zengla Stanisława unieważnia się.

W Rabce w nowej pięknie położonej willi, są pokoje z całodziennem dobrem utrzymaniem do wynajęcia. Przyjmuje się także dzieci gdzie znajdą troskliwą opiekę i będą stosownie odżywiane. Zgłoszenia „Ruch“ Kraków Szczepańska 9. pod „Rabka“. 4014

Poszukuję na miesiące letnie pomieszczenia dla dwóch osób najchętniej na leśniczówce w suchej zdrowej okolicy. Zgłoszenia z podaniem warunków Admin „Kurjera lwow“ „Las“. 4012

Kupno i sprzedaż.

Cement wagonowo, Papę Dachówkę, Izolację korkową, Karbolineum, Dźwigary budowlane, Żelazo, Rury po cenach konkurencyjnych dostarcza „PILOT“, Lwów, Batorego 4. 3654

Prasy do wyrobu dachówek, Formy do wyrobu rur betonowych, Cement wagonowo, poleca „Pilot“ Lwów Batorego 4. 3652

Gatry, Obrabiarki do drzewa i żelaza, Motory, Lokomobile, Kotły, Maszyny parowe, Pompy parowe, centryfugalne, Maszyny młyńskie, Turbiny, Transmisje, Pasy oraz inne maszyny dla każdego przemysłu i rękodzieła po cenach konkurencyjnych dostarcza „PILOT“, Lwów, Batorego 4. 6535

Okazja szeroki szal z gronostaji, tanio do sprzedania w składzie futer Stępkowicza pl. Kapitulny 1. 4013

Czas odnowić przedpłatę.

L. 8696 Mund.

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT.

Szefostwo Intendentury D.O.K.X. w Przemyślu sprzeda

w drodze nieograniczonego przetargu publicznego na podstawie porównawczego zestawienia cen następujące przedmioty:

PRZEDMIOT	ILOŚĆ
Odpadków manipulowanego sukna ze starych mundurów	około 40,000 klg
Starego obuwia wojskow.	„ 40,000 klg
Starych menażek i manierek	„ 6,000 klg
Starych butów gumow.	„ 2,500 klg

Oferty na poszczególne przedmioty są dopuszczalne.

Wszystkie wyżej wymienione przedmioty znajdują się w magazynach Okręgowego Zakładu Mundurowego Nr. X. w Przemyślu — Bakończyce.

Wymagane jest podanie ceny za 1 kg. loco magazyny O. Z. Mund. X. Przemyśl-Bakończyce. Wszystkie wymienione przedmioty można oglądać codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach urzędowych w Okr. Zakł. Mund. Nr. X.

Oferty sporządzone według urzędowego wzoru, którego użycie jest obowiązujące, zalakowane, zaopatrzone napisem; **„Oferta na starzyznę“** z dołączeniem dowodu złożenia na wpłacone wadjum w wysokości 10 prc., ogólnej kwoty oferowanej składać należy w Szefostwie Intendentury DOK X. w Przemyślu ul. Smolki l. 13, II. piętro — do dnia 5. czerwca br„ w którym to dniu o godzinie 9-tej rozpocznie się na miejscu rozprawa przetargowa i komisyjne otwarcie ofert. Oferty nadesłane po upływie podanego terminu lub w formie telegramów lub nieodpowiadające urzędowemu wzorowi nie będą uwzględniane.

W razie negatywnego wyniku przetargu ofertowego odbędzie się przetarg ustny.

Wadjum składać należy w jednej z Kas Skarbowych.

Ewentualnych dodatkowych informacji zasięgnąć można codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt począwszy od 20-go maja b. r. w Szefostwie Intendentury DOK X. w godzinach od 11—14, biuro pokój Nr. 8. 4018

Władza wojskowa zastrzega sobie w zupełności prawo oceny i wyboru przedłożonych ofert.

Majątek „Gorzyce Wielkie“

poczta Ostrów Poznański. Kolej w miejscu

Sprzedaje:

Młocarnię firmy angielskiej „Marshall Sous &“ Na łożyskach metalowych. Szerokość bębna 60 cali.

Elewator firmy „H. P. Eckert“ dwutrybowy. Elewacja 7 metr.

Klacz arabską wielkiej urody wierzchową, po „Conversano“ i „Penelopie“, córce „Seldenspinnera“, z dobrze wyrośniętym 4 miesięcznym ogierkiem.

Dobrą 8-letnią klacz gniadą zaprzęgową, z tegoroczną klaczką. 3998

Drukiem E. Goldmana, Lwów Sykstuska 19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.